

השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא צד.

צד.

עין משפט
נר מצוה

א) [קדושין יט: וז"ל]
ב) לעיל גא. תשובות נ.ו.
ג) קדושין יט: ז"ב ק"ו:
ד) [ע"ז פ"ד: א] [ע"ז]
ה) תוספות תשובות נ.ו. ק"ה
ו) הר"ז שהשיגו על פ"ט
ז) דהב"ה (ד' ו') מוס' לעיל
ח) ד"ה אמר ר"י וכן
ט) דהב"ה א"ת שומר תנ"ס
י) וכן דהב"ה שם דוקא
יא) ג"מ ש"ן בהב"ה ג'ה
יב) ג"מ (ט) [לעיל טו. וז"ל]
יג) ו' גיטין פ"ד. (ו) [ע"ז]
יד) תוספות גיטין פ"ד. ד"ה על
יה) [מנ"ה: ט] [שמות כ"ב]
יו) [לקמן דה"ט: ט"ש"א]

גליון הש"ס

גמ' ובהנהגה ש"ש. בתוס'
לעיל ת. ד"ה אר"י היה
לס' הגירסא פה ש"ח
וכן הוא בהנהגת אש"י
באן. ולגירסתנו ש"ש י"ל
דלכ"תא נקט הכי אף ק"ל
דל"ה מוס' דנפ"ק ק"ל
ע"כ מנ"ה בהנהגת אש"י:
שם בהדיא הנהגה. ע"ז
לעיל דף גמ. מוס' ד"ה
אר"י:

מוסף רש"י

על מנת שאין לך ע"ל
שאר. מוזן ורעונה.
תשמע, הרי זו מקודשת
ותנאו בטל. דאין אדם
מתנה על מה שכתוב בתורה
והי קדוש המעשה מעשה
והתנאו כמנ"ה דלמ"ה
דמעשה בלא תנאו דמי
(רשב"ם ב"ב פ"ב). דבר
שבממוך. שאר וקמת
(כתובות ו.ו) דיתן למחילה
הי תנאי קיים אצל עונה
דלמ"ה דנפ"ק הוא לא
איתיהי למחילה (דקדושין
י"ו. וע"ז ג). ענת שמע
מזה היא וצ"ע דנפ"ק
הוא (רשב"ם ב"ב פ"ב).
תנאו קיים. הקדושין
קדושין י"ט עליו עונה
אצל לא שאר וקמת (ס"ט).
כמפליגה. דומה א"ת
לעונה דבב"ה הב"ה (גיטין
ד.ד).

הדרן עלך השוכר את
הפועלים

כך וכך אנשים. עמנו במקום שאנו רועים שם ואם תצא לגזול תמות: **וזקתא.** קלעים המקלעים צאצן: **פסיקא** לן. פסקות וקצועות עלינו להיות עמנו בכל יום: **הרי הולין.** שהזכיר לו המקום שהזהמות שם והשיאו לצא על ידי **על מה שכתוב בתורה וכו'.** בגמרא מפרש להו: **כל תנאי שיש בו מעשה נסחילתו.** שהקדים מעשה שעליו לעשות לתנאי שהוא שאל ממנו כגון הרי מעשה זה שלך אם מעשה דבר פלוני. **ללא דמי לתנאי בני גד ובני ראובן** אם יעברו ונתתם (במדבר ג) היינו תנאי קודם למעשה. אם מעשה לי הדבר הזה אשובה ארעה אלך (בראשית ג) היינו תנאי ששאל ממנו קודם למעשה שעליו לעשות: **תנאו בטל.** והי מעשה מקיים ואע"פ שלא קיים בטל **וכן תנאי את התנאי:** וכל תנאי שאפשר לו לקיימו תנאו קיים. אם תנאו קודם למעשה הוא האם אי אפשר לקיימו תנאו בטל והמעשה קיים ובגמרא מפרש לה: **גמ' דבבר שבממוך.** שאר וקמת: **אפילו תימא.** ר"ש דקתני מתנה שומר תנ"ס להיפטר משצועה ר"מ והאי לאו מתנה על מה שכתוב בתורה הוא אלא שאמר לו אי אפשר להיות שומר שלך אלא בכן ושומר לא נחית לשמירה עד דמשך לבהמה והאי כי משך כבר פירש על מנת שאין לו עליו שצועה ולא שיעבד נפשיה לירד בתורת שומרין אלא למקמ"ת ולמה שירד ירד אצל המתקדש את האשה מני אמר לה הרי את מוקדשת לי איקדשה לה וכי אמר לה על מנת שאין לך עלי מתנה על מה שכתוב בתורה דאין אישות לחלאין וכי תפוס קדושין לגמרי תפוס והוה מתנה על מה שכתוב בתורה: **דבדברים.** בתמיה: **וז דברי ר' יהודה בן סימא.** דקתני דאפשר לקוימי הא אי אפשר לקוימי תנאו בטל: **כמפליגה דבדברים.** שאין בלבו לשום תנאי אלא להקיטעו בעלמא מרחקה ודומה אותה דבדברים: **מתני' נמי דיקא.** דקתמא לן כרבי יהודה בן סימא:

הדרן עלך השוכר את הפועלים

השוואל. ה"ג השואל את הפרה ושאל בעליה עמה או שחר בעליה עמה. לא גרסינן שכירות כולה מתינתין גבי פרה אלא גבי בעלים דאשמעינן היכא דפרה שאולה כל היכא דהוון בעלים עמו במלאכתו זין בשאלת גופו וזין שנשכר אצלו קרינא זיה אס בעליו עמו^(א) אצל דפרה שחורה לא אשמעינן מתינתין דפטור צבעלים אצל מברייתא^(ב) שמעינן לה: אצל

כך וכך גברי איכא בהרן כך וכך כלבי איכא בהרן כך וכך זוקתא פסיקא לן ואול ושקל מיניה מאי א"ל אהרי הולין למקום גרודי חיה ולסמים: **מתני'.** המתנה שומר הנם להיות פטור משבועה והשוואל להיות פטור משבועה ונושא שכר והשוכר להיות פטור משבועה ומלש"מ^(ג) כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל ה"כ תנאי שיש מעשה בתחילתו תנאו בטל ויכל שאפשר לו לקיימו בסופו והתנה עמו מתחילתו תנאו קיים: **גמ' אמאי** מתנה על מה שכתוב בתורה הוא וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל הא מני ר' יהודה היא דאמר ודבר שבממוך תנאו קיים^(ד) דתניא האומר לאשה הרי את מוקדשת לי על מנת שאין לך עלי שאר כסות ועונה הרי זו מוקדשת ותנאו בטל דברי ר"מ רבי יהודה אומר בדבר שבממוך תנאו קיים ומי מצית מוקמת לה כר' יהודה אימא סיפא כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל אתאן לר"מ הא לא קשיא לעולם ר' יהודה היא וסיפא בדבר שאינו של ממוך אימא סיפא כל תנאי שיש בו מעשה בתחילתו תנאו בטל מאן שמעת ליה דאית ליה הא סברא ר"מ דתניא אבא חלפתא איש כפר חנניא אמר משום ר"מ תנאי קודם למעשה הרי זה תנאי מעשה קודם לתנאי אינו תנאי אלא כולה ר"מ היא ושאיני הכא^(ה) דמעיקרא לא שעבד נפשיה תנא^(ו) ה"מ מתנה^(ז) שומר שכר להיות כשואל במאי בדברים אמר שמואל^(ח) בשקנו מידו ור' יוחנן אמר אפילו תימא^(ט) כשלא קנו מידו^(י) בהדיא הנהא דקא נפיק ליה קלא דאיניש מהימנא הוא גמיר ומשעבד נפשיה: וכל שאפשר לו לקיימו בסופו וכו': אמר רב טבלא אמר רב זו דברי רבי יהודה בן תימא אבל חכמים אומרים אע"פ שאי אפשר לו לקיימו בסופו והתנה עליו מתחילתו תנאו קיים^(יא) דתניא הרי זה גיטך ע"מ שתעלי לרקיע על מנת שתרדי לתהום על מנת שתבלעי קנה של מאה אמה על מנת שתעברי את הים הגדול ברגליך^(יב) נתקיים התנאי הרי זה גט לא נתקיים התנאי אינו גט רבי יהודה בן תימא אומר כזה גט כלל א"ר יהודה בן תימא כל שאי אפשר לו לקיימו בסופו והתנה עליו מתחילתו אינו אלא כמפליגה וכשר אמר רב נחמן אמר רב הלכה כרבי יהודה בן תימא אמר רב נחמן בר יצחק מתני' נמי דיקא דקתני כל שאפשר לו לקיימו בסופו והתנה עליו מתחילתו תנאו קיים הא אי אפשר לו לקיימו תנאו בטל שמע מינה:

הדרן עלך השוכר את הפועלים

השוואל את הפרה יושאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה יושאל הבעלים או שכרן ואחר כך שאל את הפרה ומתה פטור שנאמר יאם בעליו עמו לא ישלם

אימא סיפא כל תנאי שיש מעשה בתחילתו תנאו בטל אתאן לר' מאיר. הכל משמע ללא כפי' הקונטרס דפי' צוקף פרק מי שאלחו (גיטין דף עה. ד"ה משום) דלפילו רבנן דרבי מאיר מודו דצעינן תנאי קודם למעשה גבי הא דקאמר אלא אמר רבא משום דהוי מעשה קודם לתנאי: **אמר רב נחמן בר יצחק מתני'** נמי דיקא כו'. וא"ת תנאי קמ"ל רב נחמן הא רב אמר לעיל זו דברי ר' יהודה בן סימא ועוד מה שיך דיקא מה שהוא צהדיא ואיכא למימר ללא שמייע ליה דרב ושיך נמי דיקא כיון שאינו צפירוש צמשה אצל קשה דהוה ליה למייתי כל שאי אפשר לו לקיים תנאו בטל כי איך דרישא ונראה לומר^(א) [עוד] דרב נחמן הוה ידע להא דרב ומפרש מנליה לרב דמתניתינן כוותיה דהא איכא למימר דאמי ככולי עלמא וקאי ארישא דקתני לכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל ויהי טעמא משום דכל תנאי שאפשר לקיימו בסופו דוקא הוי תנאי קיים אצל מתנה על מה שכתוב בתורה שאי אפשר לו לקיימו תנאו בטל והתנה עליו מתחילתו נמי קאי ארישא דקתני וכל שיש בו מעשה מתחילתו תנאו בטל דוקא התנה עליו מתחילתו תנאו קיים שהתנאי קודם למעשה ודייק דאמי כרבי יהודה בן סימא מדקתני כל דאי קוימא דרישא הוא לא הוה ליה למייתי כל אלא ואם אפשר לקיימו בסופו והתנה עליו מתחילתו תנאו קיים אלא ודאי סיפא מילתא צפשיה נפשיה הוא ושום חידוש אמא לאשמעינן אס כן ודאי אמא למידק אפשר אין לא אפשר לא ופי' רבינו שמואל אין נראה לר"י כלל לך לא כתבתיו:

הדרן עלך השוכר את הפועלים

השוואל את הפרה:
(שי"ך לע"ז)^(א) **פרה** כמשיכה ובעלים באמירה. הק' ריב"ס דאמר לקמן בפירקין (דף יז. א.) שחל טבחא ואומנא וספר מתא כוליהו צעידן צבידתייהו כשאלה צבעלים דמו משמע דשלא צעידן צבידתייהו לא הוה שאלה צבעלים וי"ל דלא דוקא צעידן צבידתייהו אלא צעעת הליכתן או אפילו מומנים עמנן לילך ולעשות חסוד צעידן צבידתייהו אצל ודאי משעת אמירה של קודם פסק מלאכה לא חסוד שאלה צבעלים כדאמרין בס"פ האומנין (לעיל דף פא.) לסוף איגלאי מילתא דההיא שעתא סברא הוי שמי ולא הוי פשיעה צבעלים: תנן

הדרן עלך השוכר את הפועלים

השוואל את הפרה יושאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה יושאל הבעלים או שכרן ואחר כך שאל את הפרה ומתה פטור שנאמר יאם בעליו עמו לא ישלם

אבל

קיה א מיי פ"ג מהל' שכירות הל' ה סמג עשין פ"ט טו"ש"ע ח"מ ס' ע"ג סעיף ז:
קיה ב מיי פ"ג ס' הל' ט סמג עשין ס' טו"ש"ע ח"מ ס' רלא סעיף ז:
קב ג [מ"ה] ס' סמג ע"ג טו"ש"ע ח"מ ס' שה סעיף ז:
קב ד מיי פ"ו מה' אשוח הל' ט ופ"ב הל' ז סמג עשין מה טו"ש"ע ח"מ ס' לה סעיף ה צהב"ה:
קב ה ו מיי ס' פ"י טו"ש"ע ח"מ ס' שה סעיף ז:
קב ו מיי ס' הל' ט טו"ש"ע ח"מ ס' שה סעיף ז:
קב ז מיי ס' הל' ט טו"ש"ע ח"מ ס' שה סעיף ז:
קב ח ט מיי פ"ב מהל' שכירות הל' ט סמג עשין פ"ט טו"ש"ע ח"מ ס' רלא סעיף ט:
קבה י מיי פ"ו מהל' אשוח הל' ז סמג עשין מה טו"ש"ע ח"מ ס' שה סעיף ז:
א כ מיי פ"א מהל' שכירות הל' ג ופ"ב מהל' שאלה ופקדון הל' א סמג עשין פ"ט טו"ש"ע ח"מ ס' שמו סעיף א:
ב ל מיי פ"א ס' ופ"ב ס' טור ושי"ע ס' סעיף ז:

תורה אור השלם
1 אם בעליו עמו לא ישלם אם שוכר הוא ב"א בשכרו: שמות כב יד

ג א מיי פ"א מהלכות שכיחות הל' ג סמג עשין פט טו"ע ח"מ סי' שמו סעיף ב: ד ב מיי פ"ו מהלכות ממרי' הל' ג סמג לאוין רעו טו"ע י"ד סי' רמא סעיף א:

תורה אור השלם

1 ובי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם ישלם: שמות כב יג 2 ואם יגב יגב מעצמו ושלם דבעליו: שמות כב יא 3 כי איש איש אשר יקלל את אביו ואת אמו מות ימות וקלל יאמנו קלל דבעליו: ויקרא כ ט

תנן התם ארבעה שומרים. משום דאיימי צמתימין קרא דואס בעליו עמו וגו' נטר למימר מנח ה"מ עד הכא:

שומר הנם נשבע ע"פ הכ"ץ. לא חשיב פשיעה דצהא כולהו חייבים והשואל משלם את הכל מה שהוכר צפרשה אצל

מתה מחמת מלאכה כיון ששואל יש לו רשות לעשות זה מלאכה פטור: **דקיימא באגם.** לא צעי למימר היכא דזן אותה

שאינ כל הנאה שלו שיהא פטור ללעולם חייב צאונסין אלא ה"ק אפי' שאל שכל הנאה שלו כגון דקיימא צאגס אינו משלם אלא קרן: **אלא למאן דאמר דברה תורה בלשון בני אדם בוי' אע"ג**

לדדיה דרשינן כולל מקום לצד מהיכא דלא מיסתבר כדפי' צפ"צ (לעיל דף לא: ד"ה דברה) ה"ג לא מסתבר לרבות אצידה כיון דכתיב בלשון גניבה ואפי' לן למימר דברה תורה בלשון בני אדם: **אלא אביו ואמו.** דקמתא משמע שניהם כאחד. והא דכתיב (דברים כג) יחדו צשעטנו איצטרין לשתי תכפית ויחדו דלא תחרוט דלא מיסתבר דלא לכו יחדו ה"א אפילו אין קשורים צמתישה אלא צמתישה צצת אחת או אפילו צזה אחר זה ורבי יונתן נמי דאמר עד שיפרוט לך הכתוב יחדו לא מהתם ליף מדאיצטרין התם למיכתב יחדו דהא איצטרין כדפי' אלא מסבירא קאמר דהוי משמע הכי: דאפשר

אבל שאל את הפרה ואחר כך שאל את הבעלים או שכרן ומתה חייב שנאמר ובעליו אין עמו שלם ישלם: גמ' מדקתני סיפא ואחר כך שאל את הפרה מכלל דרישא דקתני עמה עמה ממוש עמה ממוש מי משכחת לה פרה במשיכה ובעלים באמירה איבעית אימא כגון דקיימא פרה בחצרו דשואל דלא מחסרא משיכה איבעית אימא דאמר ליה את גופך לא תשאל עד שעת משיכת פרתך **תנן התם ארבעה שומרים הם שומר הנם והשואל נושא שכר והשוכר שומר הנם נשבע על הכל והשואל משלם את הכל נושא שכר והשוכר נשבעין על השבורה ועל השבויה ועל המתה ומשלמים את האבידה ואת הגניבה מנא ה"מ דתנו רבנן פרשה ראשונה נאמרה בש"ח שניה בשומר שכר שלישית בשואל בשלמא שלישית בשואל מפורש וכו' ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם ישלם אלא ראשונה בשומר הנם שניה בשומר שכר איפוך אנא מסתברא שניה בשומר שכר שכן חייב בגניבה ואבידה אדרבה ראשונה בשומר שכר שכן משלם תשלומי כפל בטוען טענת גב אפילו הכי קרנא בלא שבועה עדיפא**

אבל שאל את הפרה וכו'. אשמעינן אע"פ שהיה עמו צשעת אונסיה לא הוי שאלה צצעלים לאיפטורי אלא אס כן היה עמו צשעת שאלה וטעמא מפרש צגמראו: **גמ' ובעלים צאמירה.** משאמר לו הרי פרתו ואני נשאלין לך הוי גופו שאלו לו ופרה אכתי מיחסרא משיכה ועל כן הוה ליה שאל צעלים ואחר כך שאל פרה: **נשבעין.** שכן הוה שאל פשעו זה ושאל שלחו צזה יד: **פרשה ראשונה.** ג' פרשיות הן סמוכות. כי ימן איש אל רעהו כסף או כלים לשומר (שמות כג) וצה פטר על הגניבה דכתיב (שס) וגוונ צצית האיט שטוען שנגנבה הימנו דכתיב (שס) ונקרצ צעל הצית אל האלהים ואוקימנא לנצועה שצשע שאל שלם זה ידו. ואחריה כי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה וצה חייב על הגניבה ופטור על האונסין צצועה דכתיב (שס) ומת או נשבר או נצבה צשעת ה' תהיה ואס גנוב יגנב ישלם. ושלישית וכו' ישאלין ותייב צזה את האונסין כשאין צעליו עמו ופטור צצעלים: **טוען טענה גב.** טוען שנגנבה הימנו ונמצא שהוא עלמנו גנבה חייב צזה כפל צפרשה ראשונה דכתיב(ט) אס לא ימצא הגנב אלא הוא עלמנו גנבו דבר פשע ישלם שנים ואוקימנא צפ' מרובה (צ"ק דף סג:) אס לא ימצא כמו שאומר אלא הוא עלמנו גנבו ישלם שנים וכגון שצשע תחילה לשקר שנגנבה אצל צאו עדים קודם שצשע תחלה לשקר אינו משלם כפל דהכי כתיב אס לא ימצא הגנב וכבר נצבע ונקרצ צעל הצית אל האלהים לנצועה על כל דבר פשע אשר ירשעוין דיינין צצעיים ישלם שנים וכיון דחומרא היא שדייה להך פרתא אשומר שכן דאילו פרשה שניה ליכא כפל דהכי מתייב ליה צגניצה ואצידה ומני טועין נגנבה מתייב עלמנו צקרן: **אפילו הכי.** חמורה שניה מראשונה דקרנא בלא צצועה שהשניה מתייבתו לשלם קרן משאמר נגנבה ואפילו לא נצבע לשקר זה חמורה מן הראשונה שפוטרתו מלשלם קרן אס לא צאו עדים שהוא גנבה אע"פ שמתייבתו כפל לאחר שצשע עדים וכלא צצועה אין שם כפל: **טע.** דהא עדיפא מדלא פטר שואל על הגניבה ותייבייה כפל לאחר צצועה: דהא שואל כל הנאה שלו. צצחנס הוה עושה מלאכתו וכו' היה לו להחמיר יותר ומייבו על טענת גנב קרן בלא צצועה ולא פטור צצועה כדי להצילו לידי כפל: דקיימא צאגס. כלומר יש שואל שכל הנאה שלו כגון שהיה אגס סמוך לו: רוב צציתו חנס: הניחא למאן דאמר כו'. ועל שכן אונסא דסליק אדעתא הוה אונסא דלא סליק אדעתא הוה אלא נאמרה שבורה ומתה בשואל ונאמרה שבורה ומתה בשומר שכר מה להלן שבויה עמו אף כאן שבויה עמו איכא למיפרך מה לשומר שכר שכן לפטור תאמר בשואל שכן לחיוב אלא כו' נתן דתניא ר' נתן אומר או לרבות שבויה האי או מיבעיא ליה לחלק דסד"א עד דמיתברא ומתה לא מחייב קמ"ל הניחא לר' יונתן אלא לר' יאשיה מאי איכא למימר דרתניא איש אשר יקלל את אביו ואת אמו אין לי אלא אביו ואמו אביו בלא אמו בלא אביו מנין ת"ל אביו ואמו קלל אמו קלל דברי רבי יאשיה רבי יונתן אומר משמע שניהם כאחד ומשמע אחד בפני עצמו

עד שצוה לשבורה ומתה: שכן דכצויה שפיר פטר ליה: סאמר. להשוותו להן צשואל לחיוב והא איכא למיפרך מה לשבורה ואם הוה דלא מייבצי לך או לחלק לרבי יונתן דלא צעי לחלק ואומר ומת הוה משמע עמו או אמו קלל אמו קלל דברי רבי יאשיה רבי יונתן אומר משמע שניהם כאחד ומשמע אחד בפני עצמו

מוסף רש"י

נראה שרבי שומר צשכר (שבועות טו.) נשבע על הכל. שאל פשע (שס) אס לא פשע (לעיל דף.) על כל המאורעות הכתובות בשאל שומרים לחיוב. הוה נצבע שק עמלה לו ופטור (לעיל דף.) על הכל גניבה ואצדה ואונסין (שס.) משלם את הכל. כל הק דמימתי צמתי' שכן צצויה ומתה וגיבה ואצדה. אכל ממנה מחמת מלאכה פטור. דלאו לאוקמה ככילתא שיליה (שבועות טו.) קרנא בלא שבורה עדיפא מכפילא בשבורה. חמור שומר שכר מתייב צקרן עד שאל נצבע לשקר כמקום ששומר חנס פטור. דהיינו גניבה ואצידה. משומר שמשלם כפל. ומתה וי אפי' אלא לאחר שצשע לשקר שנגנבה וצאו עדים שהוא גנבה. דכי אחריני כפל בטוען טענת גנב. לאחר צצועה אחריני (לעיל דף.) להך קפסא משום צצועה הוה דקניסיה דחמנא (צ"ק טו.) אין לי אלא אביו ואמו. כאלה (סנהדרין טו.) שניהם יחד (שם פה.) קלל שניהם (וחזרין טח.) אביו בלא אמו אמו בלא אביו. אחד מהם מנין (שם.) אביו קלל אמו קלל. כלומר סמן קללה צראש המקרא לאצו וצסופו סמן לאמו (סנהדרין טו.) וכע"ז שם פה: (שבועות כו.) וחזרין (שם.) למימר דלא האי לו האי (וחזרין טח.) משמע שניהם כאחד ומשמע אחד בפני עצמו. מתחלת המקרא משמע את אביו ואת (צ"ל או את) אמו. דאע"ג דר"י מוסף על ענין דאסון משמע נמי אחד מהם (סנהדרין טו.) אביו ואמו משמע נמי או האי או האי (וחזרין טח.)

הנאה. שאינו נתן שכר: ואיצעית אימא צשאלים פליס. כל הנאה שלו דלא צעי מוויני וצשמרין פלוגתא היא צאלו מציאות (לעיל דף לא:.) ואידך. מאן דאמר לא דברה תורה בלשון בני אדם: שכן אונסא דסליק אדעתא הוה. ועל מנת כן שיליה מדלא אחתי על מנת שלא אחייב צצבורה ומתה אשומר צצצויה דלא הוה ליה לאסוקי אדעתיה ולאחתייה: מה לשומר שכר. אס השוה צו צצויה לצבורה ומתה: שכן לפטור. השוה אותה להן והיה יחא מה לשבורה ומה שבורה כל שכן דכצויה שפיר פטר ליה: סאמר. להשוותו להן צשואל לחיוב והא איכא למיפרך מה לשבורה ואם הוה דלא מייבצי לך או לחלק לרבי יונתן דלא צעי לחלק ואומר ומת הוה משמע או האי או האי מני למדרשה לרבות צצויה: אצו קלל אמו קלל. צצחילתו סמן קללה לאצו צצסופו סמן קללה לאמו: